

Lundebakkegård

**NÆM 2005:134
KUAS 2003-2124-0092**

**Prøvegravningsrapport
(Skovrejsning)**

Næstved Museum 2006

Lundebakkegård

Prøvegravningsrapport (Skovrejsning)

J.nr. NÆM 2005:134, KUAS 2003-2124-0092

**05.04.10; Toksværd Sogn, Hammer Herred, Storstrøms Amt (tidl. Præstø).
4 cm kort: 1512 4 SV**

Lundebakkegård. To stendynger fra nyere tid (16-1700 tallet), flere recente fyldskifter (muligvis nyere stenspor), samt et - formentlig - ældre stenspor. Udgravningsleder: Mette C. Olsen.

Indholdsfortegnelse

Abstract	3
Undersøgelsens forhistorie	4
Administrative data	4
Øvrige data	4
Topografi, terræn og undergrund	4
Målesystem	4
Udgravningsmetode	4
Undersøgelsens resultater	6
Anlægsliste	7
Tegningsliste	8
Fotoliste	8

Bilag

Div. kort og oversigtsplaner
Kopi af foto 1-16

Abstract

Ved prøvegravning af et knap 15 ha stort område, der skulle dybdepløjes i forbindelse med skovrejsning, fremkom flere recente fyldskifter (sandsynligvis stenspor), et – formentlig – ældre stenspor, samt to stendynger fra 16-1700 tallet. Fund: Enkelte (løsfundne) flintafslag, små stykker rødbrændt ler fra overgang ml. muld og undergrund, 2-3 stk. glaseret keramik fra 16-1700 tallet – intet er dog blevet hjemtaget. Efterrekognoscering på arealet afslørede endvidere et område med stærk jernholdig jord mod sydvest.

Det blev ikke anset for nødvendigt at foretage yderligere udgravning.

Undersøgelsens forhistorie

Forud for dybdepløjning i forbindelse med en skovrejsningssag ved Lundebakkegård (Holme Olstrup, Næstved), foretog Næstved Museum en prøveudgravning.

Topografien var oplagt til forhistorisk bebyggelse og/eller gravlæggelse, hvilket underbygges af, at der er fremkommet flere rige romertidsgrave i området. Således gravfeltet ved Harpelev kun få hundrede meter nordvest for skovrejsningsarealet (sb. 05.04.02-16) samt de to gravområder umiddelbart sydøst for skovrejsningsområdet (sb. 05.04.10-22 og -24). Bopladsspor er dog stort set fraværende og ville være væsentlige at få lokaliseret.

Administrative data

Undersøgelsen blev foretaget af Næstved Museum, og al originaldokumentation opbevares på museet under j.nr. NÆM 2005:134.

Undersøgelsen blev finansieret af Kulturarvsstyrelsen og Næstved Museum. Skovrejser var Charlie Svensson, Lundebakkevej 6, 4684 Holmegaard.

Øvrige data

Prøvegravning og registrering blev foretaget d. 21/3-24/3 2006 og en rekognoscering efter pløjningen var foretaget udførtes 17/5 2006.

Undersøgelsen blev foretaget af stud.cand.mag. Mette C. Olsen mens efterrekognosceringen af museumsassistent Kim Christoffersen.

Ansvarlig leder var museumsinspektør Thomas Roland, Næstved Museum.

Prøvegravningen blev udført ved hjælp af en rendegraver med en skovlbredde på 1,50 meter.

Vejrforhold: Sol og tørt.

Topografi, terræn og undergrund

Skovrejsningsområdet ligger i et forholdsvis kuperet terræn spændende fra omkring kote 47,5 i det lavereliggende østlige parti til ca. 55 omkring midten, syd for gården. Der ses med mange mindre bakketoppe og (mere eller mindre våde) lavninger. Muldlaget var typisk ikke ret tykt 20-30 cm., og flere steder kunne der da også ses pløjesor ned i undergrunden. Undergrunden bestod generelt af gult sand til tider dog iblandet en smule ler.

Målesystem

Søgegrøfterne, samt mindre udvidelser i forbindelse med disse, og alle anlæg er indmålt med en håndholdt GPS (LMK 083-190), en mindre usikkerhed må følgelig påregnes. GPS-målingerne er herefter via MapInfo overført til kort. Koordinatliste findes blandt originalmaterialet.

Grøfterne er indmålt med et punkt i midten af hver ende samt et til flere steder undervejs, hvor det blev skønnet nødvendigt. Anlæggene (A1-A5) er indmålt med et punkt i midten.

Udgravningsmetode

Med en rendegraver (skovlbredde 150 cm) blev der trukket nordsyd-gående søgegrøfter i udvalgte områder, da der desværre ikke var til at foretage en regulær prøveudgravning med søgegrøfter for

hver 20. meter. Søgegrøfterne måtte derfor placeres, hvor der syntes størst sandsynlighed for at støde på oldtidsanlæg. Grøfterne blev således især lagt på de mindre forhøjninger i terrænet, hvor der kunne være mulighed for overpløjede gravhøje el. lign., desuden på de højere liggende dele af området, bl.a. en sydvendt skråning, hvor der kunne forventes bebyggelse (jf. oversigtsplan). Enkelte steder foretoges endvidere mindre udvidelser af søgegrøfterne for at forfølge mulige anlægsspor o.lign. Ingen steder fremkom dog stolpehuller, kogestensgruber, affaldsgruber eller andet, som kunne indikere bebyggelse eller anden forhistorisk aktivitet i området. Samtidig med prøvegravningen blev området afsøgt med detektor, ligeledes uden resultat. Endelig blev området rekognosceret efter dybdepløjningen havde fundet sted, hvilket i store træk kun bekræftede prøvegravningens pauvre resultat.

Søgegrøfter og anlæg blev indmålt med GPS. Anlæggene er nummereret fortløbende (A1-A5) og snittet med spade (enkelte større anlæg er dog snittet med maskine), herefter blev deres karakter, fyld og dimensioner beskrevet på planerne T1 og T2. Recente anlæg, naturlige fyldskifter og dyreaktiviteter blev som udgangspunkt ikke undersøgt nærmere, i tvivlsspørgsmål blev der dog stukket en spade i jorden, for at afklare om der var tale om et menneskeskabt anlæg eller ej. Der blev med privat kamera taget 17 billeder af skovrejsningsarealet (jvf. fotolisten). Der blev ikke hjemtaget nogen fund.

Undersøgelsens resultater

Der blev på det knap 15 ha store areal gravet 28 søgegrøfter af varierende længde. I grøfterne fremkom 5 anlæg (A1-A5) samt to stendynger med keramik fra 16-1700-tallet (uden anlægsnummer) midt i Søgegrøft 26. Kun A5 bar præg af at kunne være et ældre stenspor, mens alle øvrige anlæg lignede nyere stenspor el. tilsvarende, idet fylden hovedsageligt bestod af brun muld. Sporadisk på marken blev fundet enkelte, usignifikante flintafslag. Der blev ikke hjemtaget nogen fund.

Det skal bemærkes, at der på den sydvestlige del af arealet iagttoges et større område med stærkt jernholdig jord, af hvilken der er hjemtaget enkelte prøver. Umiddelbart er det ikke til at vurdere, om denne jernholdige jord er af en sådan beskaffenhed, der vil gøre den anvendelig til jernudvinding. Spørgsmålet er imidlertid interessant al den stund, at området er kendetegnet ved rige begravelser fra romersk jernalder, hvis tilstedeværelse muligvis kunne være betinget af en sådan råstofkilde.

Det blev ikke anset for nødvendigt at foretage yderligere undersøgelser på arealet, og Næstved Museum anser hermed sagen for afsluttet.

Anlægsliste

Søgegrøft 14:

A1 Recent fyldskifte / Stenspor?

Dia.: 80x60 cm. Dybde: 30 cm. Uregelmæssig, afrundet bund. Fyld: Brun muld. LMK 129.

A2 Recent fyldskifte / stenspor?

Dia.: 40 cm. Dybde: 18 cm. Afrundet bund. Fyld: Brun muld. LMK 131.

Søgegrøft 15:

A3 Recent fyldskifte / stenspor?

Dia.: 25x40 cm. Dybde: 10 cm. Afrundet bund. Fyld: Brun muld. LMK 135.

Søgegrøft 16:

A4 Recent fyldskifte / stenspor?

Dia.: 70 cm. Dybde: 16 cm. Ret uregelmæssig bund. Fyld: Brun muld. LMK 140.

Søgegrøft 24:

A5 Stenspor, formentlig ældre.

Dia.: 140x80 cm. Dybde: 30 cm. Afrundet bund. Fyld: Lys gulbrun, let humøs, homogen, sand.

Søgegrøft 26:

Uden A-nr. Sten-/affaldsdeponeringer

Ca. midt i søgegrøft 26 blev der fundet en stendynge med 16-1700-tals glaseret keramik (ikke hjemtaget). Derfor blev der foretaget en udvidelse omkring selve stendynge, og stenene blev langsomt fjernet med maskinkraft. Stenene lå i muldjord samt på overgangen mellem muld og undergrund, og der fremkom ikke yderligere sten eller andre fund.

Lidt længere mod syd i søgegrøften fandtes en tilsvarende stendynge med rødbrændt keramik (16-1700-tals, ikke hjemtaget) på overgangen mellem muld og undergrund.

Tegningsliste

T1 Beskrivelse etc. af søgegrøft 1-14.

T2 Beskrivelse etc. af søgegrøft 15-28.

T3 GPS-punkter (oversigt).

Fotoliste

(Optaget med privat kamera – negativer findes ikke på Næstved Museum; foto 1-16 gengivet som bilag til denne rapport)

F1 Fra vest op mod Lundebakkegård.

F2 Fra vest op mod lille forhøjning i terrænet nord for Lundebakkegård (*Grøft 7+8*).

F3 Fra nordøst op mod mindre markareal sydøst for Lundebakkegård.

F4 Fra nordøst op mod mindre markareal sydøst for Lundebakkegård, i skoven bagved anes en større forhøjning i terrænet – mulig uregistreret gravhøj / overpløjet gravhøj?

F5 Fra vest ned mod den sydøstlige del af skovrejsningsarealet.

F6 Fra vest mod den østlige del af skovrejsningsarealet.

F7 Fra vest mod den nordøstlige del af skovrejsningsarealet.

F8 Fra syd mod nord-nordøst.

F9 Fra sydøst mod nordvest, hvor lille forhøjning i terrænet nord for Lundebakkegård (*Grøft 7+8*).

F10 Fra vest mod øst.

F11 Fra øst mod vest op mod Lundebakkegård.

F12 Fra vest mod øst.

F13 Fra øst mod vest.

F14 Fra nordøst mod sydvest, hvor lille forhøjning i terrænet vest for Lundebakkegård.

F15 Fra nordøst mod sydvest.

F16 Fra nord mod syd.

F17 Fra nord mod syd.

NÆM 2005:134
Lundebakkegård

